

1 **Sak 15.1 Uttale om stemmerett for 16-åringer**

2 **Ungdom må få bestemme selv!**

3 Norges Bygdeungdomslag vil ha stemmerett til 16-åringer. Vi mener at et demokrati hele
4 tiden kan utvikles, utvides og forbedres. Det neste trinnet er å invitere 16- og 17-åringene
5 inn i stemmelokalene. Slik kan ungdommen få eierskap til framtiden sin.

6
7 Institutt for samfunnsforskning (ISF) kom i 2016 med sin evaluering av forsøket med
8 stemmerett for 16-åringer i kommunevalget 2015. Evalueringen viste at 16- og 17-åringer
9 stemmer omtrent like ofte i valg som andre velgergrupper. Evalueringen viste også at det ble
10 valgt inn flere unge representanter i kommunestyrene når 16- og 17-åringene ble inkludert.
11 Forsøket viset altså at en utvida stemmerett retter opp noe av aldersskjevheten som fins
12 blant dagens folkevalgte.

13
14 Mange kommuner har gått foran i arbeidet for stemmerett til denne gruppa. I kommuner
15 som avholdt folkeavstemning om kommunesammenslåing har 167 av 215 hatt stemmerett
16 for 16- og 17-åringer. Det er politikere på Stortinget som først og fremst står i veien.

17
18 I flere land, blant annet Østerrike, Estland og Brasil har de allmenn stemmerett for 16-
19 åringer. Da skottene stemte over sin egen uavhengighet fra Storbritannia i 2014 fikk 16-
20 åringer delta. Flere andre land har innført stemmerett for 16-åringer ved lokalvalg. De som
21 stemmer for første gang er ofte mellom 18 og 20 år. De har kanskje flyttet hjemmefra, er
22 lærling eller går på skole, og har ikke like tett tilknytning til hjemstedet lenger. 16- og 17-
23 åringer har erfaring som lokalsamfunnet og samfunnet for øvrig bør bruke.

24
25 Det er et paradoks at 16-åringer må bidra til fellesskapet gjennom å betale skatt, men ikke
26 har formell mulighet til å påvirke hva skattepengene skal brukes til. Siden stemmerett ble
27 innført for 18-åringer i 1978 har utdanningssystemet blitt bedre og vi begynner tidligere på
28 skolen. Ungdom deltar dessuten oftere i politiske aktiviteter enn gjennomsnittet av voksne.
29 Vi mener at 16-åringer med 10 års skolegang skal kunne ha nok kunnskap om politikk og
30 samfunn til å kunne stemme ved valg. Det må derfor settes mer fokus på politikk og samfunn
31 i skolen.

32
33 NBU mener det er på tide at politikere ikke står i veien for demokratiet og slipper
34 ungdommen inn i stemmelokalene. Vi kan ikke tillate at ungdommen er underrepresentert i
35 politikken når det ofte er vår framtid som det debatteres og fattes vedtak om. Det er vi som
36 er eksperter på å være unge.

37
38 Derfor krever NBU at:

- 39 • 16-åringer får stemmerett fra og med valget 2019.

40
41 **Vedtak:** Uttalen vedtas med endringene som kom frem i møtet.